

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 2P/86/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6924202645
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alžbeta Marková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2024:6924202645.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Alžbetou Markovou v právnej veci maloletého- A. A., nar.XX.XX.XXXX, bytom t. č. B. C. D., zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, dieťa rodičov: matky - E. D., nar.XX.XX.XXXX, bytom B. F. XXX a otca - A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. F. XXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, Odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

I.Súd nad maloletým A. A., nar. XX.XX.XXXX nariaďuje ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v B. C. D., G. XXX, D..

II.Matka je p o v i n á prispievať na výživu maloletého A. A. výživným vo výške po 30 % zo sumy životného minima určeného podľa osobitného zákona, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet B. C. D., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III.Otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletého A. A. výživným vo výške po 30 % zo sumy životného minima určeného podľa osobitného zákona, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred na účet B. C. D., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

IV.Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2p/226/2022-38 zo dňa 16.2.2023 súd nariadil výchovné opatrenie a to zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu pobytom v zariadení na obdobie najdlhšie šesť mesiacov. Dieťa bolo od 2.2.2023 do 13.4.2023hospitalizované v psychiatrickej nemocnici v Kremnici. Následne rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2P/153/2023 zo dňa 15.1.2023 súd opakovane nariadil opakované výchovné opatrenie a to zabezpečenie odbornej pomoci maloletému dieťaťu v zariadení na obdobie najdlhšie šesť mesiacov. Uznesením o neodkladnom opatrení Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 2P/86/2024-8 zo dňa 19.6.2024 súd dočasne zveril maloletého A. A., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti právnickej osoby B. C. D. do právoplatnosti rozhodnutia v právnej veci nariadenia ústavnej starostlivosti.

2.Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota podal návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým A., nar. XX.XX.XXXX z dôvodu, že nariadené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel.

Rodina dieťaťa je v evidencii orgánu SPODaSK od roku 2008, nakoľko rodičia zanedbávajú starostlivosť o maloleté deti. Dieťa je nestabilná osobnosť s poruchami správania, rečový prejav sa dieťaťu zlepšil počas pobytu v B. C. D., k svojim skutkom sa maloletý nedokáže vyjadriť pre znížené intelektové

schopnosti. Rodičia nemali vedomosť o neprimeranom správaní svojho syna, nevedeli o pokusoch o samovraždu maloletého. Počas prázdnin otec synovi vysadil predpísanú medikamentóznú liečbu a dieťa začalo s požívaním alkoholických nápojov. Biologický otec mal v úmysle svojho syna vyviešť do zahraničia za účelom žobrania.

3. Na pojednávanie sa nedostavili rodičia dieťaťa, doručenie predvolania majú vykázané, svoju neúčastť vopred neospravedlnili, súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti matky, otca maloletého.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota vo svojej výpovedi na pojednávaní konanom dňa 4.9.2024 uviedol, že trvá na podanom návrhu na nariadení ústavnej starostlivosti dieťaťa, nakoľko v rodinnom prostredí maloletý A. nemá absolútne vytvorené podmienky na zabezpečovanie každodenných potrieb, rodičia o syna neprejavujú žiadny záujem. Počas prázdninového pobytu v domácom prostredí v minulosti sa musel A. vrátiť späť do zariadenia, nakoľko bol vážne ohrozený na zdraví a hrozilo, že ho otec zoberie do zahraničia za účelom žobrania.

5. Kolízny opatrovník vypovedal, že súhlasí s nariadeným ústavnej starostlivosti maloletému A..

6. Zástupca B. C. D. vo svojej výpovedi uviedol že s návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti dieťaťa súhlasí, nakoľko v rodinnom prostredí nemá dieťa vytvorené vhodné podmienky na opateru a každodennú starostlivosť. V prostredí centra má maloletý vhodnejšie podmienky pre jeho výchovu a je predpoklad dokončenia povinnej školskej dochádzky. V minulosti A. často utekal zo zariadenia, počas pobytu v prirodzenom prostredí požíval alkoholické nápoje. V školskom roku 2023/2024 sa študijné výsledky dieťaťa zlepšili ako aj jeho správanie počas vyučovania a voči spolužiakom. Doplnil, že v budúcnosti bude nutné nájsť pre A. vhodné zariadenie, v ktorom by pokračoval v príprave na budúce povolanie, nakoľko dieťa v režimovom prostredí reedukačného centra dokáže fungovať na dobrej úrovni, prejavuje snahu dodržiavať nastolené pravidlá.

7. Súd vykonal na pojednávaní pohovor s maloletým A. A., nar. XX.X.XXXX z ktorého bolo zistené, že dieťa sa má v prostredí centra dobre, v škole má kamarátov. A. doplnil, že nie je rozhodnutý v akom odbore plánuje pokračovať v príprave na budúce povolanie.

8. Zo správy B. C. D. zo dňa 30.8.2024 bolo preukázané, že v školskom roku 2023/2024 maloletý A. navštevoval piaty ročník základnej školy, s individuálnym vzdelávacím programom variantu B. V období od 28.11.2023 do 19.04.2024 bolo dieťa umiestnené v Detskej psychiatrickej liečebni Hraň, v kolektíve detí je kamarátsky, ku školskej práci má negatívny vzťah, pracovné tempo maloletého A. je zväčša povrchné a unáhlené. Dieťa nedokáže sformulovať svoje názory, prejavíť postoj. Zadané úlohy dokáže plniť až po ich pochopení, dieťa je veľmi ľahko ovplyvniteľné, dospelých rešpektuje podľa aktuálnej nálady. Rodičia o syna neprejavujú ozajstný záujem, s matkou udržiava telefonický kontakt, prázdniny maloletý trávil v centre. Reedukačné centrum D. vyjadrilo názor, že u dieťaťa je potrebné pokračovať v prevýchovnom procese v ústavných podmienkach, nakoľko maloletého je nutné usmerňovať a navádzať k činnostiam.

9. Podľa § 54 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, /ďalej len ZR/ náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

10. Podľa § 54 ods.2 ZR, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti ak:

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

11. Podľa § 54 ods. 5 ZR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení

zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

12.Podľa § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13.Podľa §62 ods.2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods.3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Ústavná starostlivosť je treťou formou náhradnej starostlivosti. Jej obsah je však trochu iný než obsah náhradnej osobnej starostlivosti i obsah pestúnskej starostlivosti. Ústavná starostlivosť má voči týmto zvyšným dvom formám náhradnej starostlivosti subsidiárny charakter. Preto zákon výslovne uvádza, že aj náhradná osobná starostlivosť, aj pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou a tiež, že súd musí pred nariadením ústavnej starostlivosti vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do niektorej z týchto dvoch foriem náhradnej starostlivosti.

16. Vykonaným dokazovaním, oboznámením sa s obsahom návrhu na nariadenie ústavnej starostlivosti dieťaťu, obsahom spisového materiálu sp. zn. 2P/153/2023, správou B. C. D. zo dňa 30.8.2024 a obsahom spisu sp. zn. 2P/86/2024 súd dospel k záveru, že zákonné podmienky k nariadeniu ústavnej starostlivosti sú splnené, nakoľko rodičia dieťaťa o syna neprejavujú ozajstný záujem, počas prázdnin otec nútil svojho syna žobrať a nepodával mu predpísanú medikamentóznú liečbu.

Nad maloletým A. bolo rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 2P/153/2023 zo dňa 15.1.2023 nariadené opakované výchovné opatrenie, ktorým dieťa súd dočasne zveril do starostlivosti právnickej osoby-Reedukačného centra D. za účelom zabezpečenia odbornej pomoci na obdobie najdlhšie šesť mesiacov.

Uložené výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, z dôvodu, že rodičia si nedokázali usporiadať svoje rodinné, sociálne pomery tak, aby boli schopní zabezpečiť pre syna všetky každodenné potreby. V prirodzenom prostredí dieťa nemá zo strany svojich blízkych istotu, že sa o neho dokážu náležite postarať a nie je možné ani dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, preto bude v najlepšom záujme maloletého A., aby mu bola nariadená ústavná starostlivosť, z dôvodu, že sa javí byť ako najvhodnejšie riešenie zabezpečenia starostlivosti o dieťa. Nariadenú ústavnú starostlivosť súd zruší, ak bude preukázané, že pominuli dôvody pre jej nariadenie a ďalšie trvanie, nakoľko rodinné prostredie je najvhodnejším pre riadnu výchovu dieťaťa, pretože rodina formuje hodnotový rebríček maloletého, jeho citový základ, vzťah k iným ľuďom a k plneniu povinností.

17.Vzhľadom k tomu, že socializácia dieťa je problémová, mravne a emocionálne narušená vyžadujúca pokračovanie umiestnenia dieťaťa v režimovom zariadení, ktoré mu poskytne výchovu, vzdelávanie, optimalizáciu psychosociálneho vývinu, odstraňovanie porúch správania a vytvorenie predpokladov na jeho osobnostnú a sociálnu integráciu, bude v najlepšom záujme nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému A. A., ktorá sa bude vykonávať v B. C. D., aby maloletý mal pravidelný režim, kontrolu nad svojím správaním a striktné vymedzené hranice s dôslednosťou pri ich dodržiavaní. Reedukácia sa javí byť u maloletého ako vhodná forma práce s dieťaťom, kde bude jeho správanie regulované a určované MZ H. I. budú dieťaťu práva a povinnosti v sociálnych interakciách.

18.Nariadením ústavnej starostlivosti vyživovacia povinnosť zákonných zástupcov dieťaťa nezaniká. Súd určil rodičom povinnosť prispievať na výživu svojho maloletého syna A. sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne podľa osobitného zákona, vzhľadom na ich majetkové a zárobkové pomery, na účet B. C. D., počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

19.O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde ku Krajskému súdu v Žiline. Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).. Podľa § 365 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci., (2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. a v § 62 a § 63 Civilného mimosporového poriadku.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov podľa § 127 Civilného sporového poriadku.

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.